

Maandag 18 november 1918 – enige editie

Gevangenen uit Duitsland.

Bij Winterswijk zijn zaterdagavond ongeveer 700 krijgsgevangenen over de grens gekomen. De mannen waren uiterst vermoeid. Ongeveer 250 Engelsen werden ondergebracht in het gebouw Irene; de overigen (Fransen, Italianen, Belgen, enz.) in het feestgebouw.

Omstreeks 12 uur kwam uit Emmerik een extra trein met 1000 Engelse krijgsgevangenen en enkele Belgen te Arnhem aan. De Engelsen zullen per extra trein doorgaan naar Rotterdam.

De vlucht uit Antwerpen.

Uit Hansweert wordt ons geschreven:

Een deel der achterhoede uit Brugge van het op Antwerpen optrekkende Duitse leger is op schepen en sleepboten langs de Schelde naar ons land gevlucht. Vrijdag kwamen ze met vijf lichterscheppen de haven van Hansweert binnen, de Rode Kruisvlag in top. Er waren vele officieren en feldwebels, maar er was ook een admiraal met zijn staf aan boord. De vice-admiraal, commandant van Zeeland, was spoedig ter plaatse om de schikkingen omtrent de te nemen maatregelen te treffen.

Dat de meesten oorlogsmoe waren, kon men spoedig van hen vernemen. Het was de mannen aan te zien, dat ze blij waren uit de ellende verlost te zijn. En toen ze hoorden, dat ze langs de Nederlandse wateren naar hun heimat zouden vertrekken, uitten ze hun vreugde ondubbelzinnig.

Velen waren van rode kokardes voorzien. Keizersgetrouwheid was bij hen niet te bespeuren. Wel waren allen nieuwsgierig om te horen, hoe het in hun vaderland met de revolutie was gesteld.

's Ochtends werd aan boord gefeest en een hoch op Noord-Duitsland uitgebracht. Een harmonica en een viool deden goede diensten; er werd gedronken op hun vrijheid. En ze waren goed voorzien! Het leek een entrepot, wat ze uit Antwerpen hadden meegevoerd. 's Zaterdags is de cognac door de douane van boord gehaald. Er werd wel 1000 liter van de schepen gedragen, alles geborgen in mandenflessen van 30 liter. De wijn is aan boord gebleven.

Blikken met geconserveerd vlees waren er legio. Sigaren en sigaretten waren er ook een zeer grote hoeveelheid aanwezig. Onze Hollandse soldaten werden niet door hen vergeten. Kisten met sigarettendoosjes werden kwistig aan hen uitgedeeld.

De kooplieden te Hansweert hebben goede zaken gedaan. Vooral Kwatta vond veel aftrek. Dit artikel scheen in Antwerpen niet voorhanden te zijn geweest. De chocolade werd voor een mark per reepje met graagte gekocht.

Zaterdag kwam hier het laatste oorlogstuig binnen. Elf torpedojagers waren nog bijtijds uit Antwerpen ontvlucht. De kanonnen waren nog aan boord, maar gedemonteerd. De sluitstukken waren overboord gesmeten. Alle boten werden geïnterneerd en worden naar Holland gesleept.

Koning Albert's naamfeest.

Is het voor de laatste maal geweest, dat wij met de Belgen samen waren? Men mag en moet het hopen, maar men denkt er toch niet zonder weemoed aan. Het is niet om hun feestavonden, dat we moeilijk van de Belgen zullen scheiden – hoe gezellig deze dan ook

altijd waren. Het is, dat men hun hartelijke omgang node zal missen; om hun gulle jovialiteit, die hen veel vrienden deed verwerven.

De twee samenwerkende verenigingen, het Belgisch comité en de Belgische kring, hadden tegen gisteravond hun getrouwen weer eens opgeroepen. Nadat vrijdag, ter viering van koning Albert's naamdag, in de kerk der eerwaarde paters jezuieten aan de Westzeedijk alhier een plechtig te deum gezongen was, zou gisteravond in de grote Doelezaal die herdenking meer feestelijk plaatsvinden. De uitnodiging bleek niet tevergeefs geweest. De zaal was tot de laatste plaats bezet en het publiek was al dadelijk in blijer stemming dan ooit tevoren. Werd de vreugde vroeger al te zeer gedrukt door de bekommernis om het geteisterde vaderland, thans vlamden de verheuging om de eindelijke bevrijding en de hoop op spoedig weerzien van de vaderlandse dreven in de harten op. Al wil dat niet zeggen, dat de herinnering aan zoveel bitter leed, de smart om het gemis van verwanten en vrienden en van veel dat dierbaar was, nu ook maar dadelijk is uitgewist.

Doch gisteravond zette men het liefst zijn zorgen en mistroostige gedachten voor een ogenblik opzij. Het ging er immers om, de naamdag van de zo vereerde koning te herdenken!

Men deed het waardig en met opgewekte zin. Niet tevergeefs hadden de inrichters weer een beroep gedaan op hen, die ook bij vorige gelegenheden reeds hun medewerking verleenden. Daar waren weer de heer Lepage, de zanger; juffrouw Dora Méwissen, die toepasselijke verzen voordroeg; mevrouw S. Hartog, die uit Le Cid, uit Butterfly en Boléro van F. Thomé gezongen heeft.

De heer A Hermans -Ausloos, voorzitter van het Belgische comité, hield naar gewoonte een toespraak, welke nu werkelijk een feestrede was. Tevoren had het blazerkorps der Belgische

geïnterneerden het Wilhelmus en de Brabançonne gespeeld, waarbij het publiek zich van zijn zetels verhief; en verder nog een drietal andere stukken, waarvan vooral het laatste: Grand cortège de ballet, door Montaigne, verdienstelijk werd uitgevoerd. Het mag tot afscheid wel eens gezegd worden, dat de kapelmeester, de heer F. Mordant, waardering verdient voor wat hij van dit troepje heeft weten te maken. Neemt men in aanmerking, dat het toch maar eigenlijk zowat op goed geluk is samengeraapt, dan moet men stellig geloven, dat hij met die merendeels niet best geschoolde krachten toch nog zoveel tot stand heeft gebracht. Men stemde er dan ook erkentelijk mee in, toen een der blazers hem als huldeblijk en ter herinnering een metronoom kwam aanbieden en hem met een hartelijke handdruk de dank van het korps overbracht.

Na de pauze zijn er levende beelden vertoond, waarbij onder meer een hulde werd gebracht aan Nederland en aan Amerika en natuurlijk geen betuigingen van eerbied en genegenheid voor koning Albert en koningin Elisabeth ontbraken. Er werd bij deze beelden voorgedragen door de heer Queekers en jonge juffrouw Méwissen; gezongen door de heren Lepage, R. en G. Lutens, L. Vranckx, H. Kennes en Fritz P. Pichal. Aan de vleugel onderscheidde zich ook ditmaal de heer Albert Hansen: de verdienstelijke begeleider, die zijn niet gemakkelijke taak weer knap vervulde.

De consul-generaal van België, de heer F. van der Heyde, en enige andere Belgische autoriteiten woonden de feestavond bij.

De uitvoering van de wapenstilstand.

Parijs, 17 november. De geallieerde missie te Spa heeft aan het opperbevel der geallieerden enige punten voorgelegd, die door de Duitse gedelegeerden te berde zijn gebracht.

De Duitse vertegenwoordigers verzoeken onder meer, dat het oorlogsmateriaal en de voedselvoorraden op de linker Rijnsoever, Duits eigendom zullen blijven; dat de bezettingstroepen niet uit zwarte troepen zullen bestaan; dat er Duitse politie zou zijn in de neutrale zone en dat de garnizoenen, op de grens van de neutrale zone ter plaatse kunnen blijven.

Wat de troepen van Mackensen betreft, wordt verzocht – uit het verminkte telegram is niet met duidelijkheid te zien of de Duitsers het verzoeken of dat de geallieerde gedelegeerden het aan het geallieerd opperbevel voorstellen – dat de geallieerden, met het doel de bevolking tegen de uitspattingen der bolsjewieken te beschermen, dadelijk Zuid-Rusland zullen bezetten en de Baltische provincies, bijzonderlijk Libau en Riga.

Op het westelijk front.

Parijs, 17 november. Er is geen vijand meer op Franse bodem. Het grensgebied is bevrijd. We zijn te Gravelette, te Morhange, Kolmar, Château-Salins, Altkirch, Muehlhausen.

Verder zijn de voorpoststroepen der geallieerden Brussel binnengekomen. De Fransen en Engelsen hebben Henegouwen bezet en gaan Brabant binnen. De Amerikanen rukken in Luxemburg op. De Fransen zijn onder de muren van Metz en ze zijn in Muehlhausen.

Op het gehele grensfront stromen Engelse en Franse gevangenen toe. Ze verkeren in deerniswekkende toestand. Het opperbevel der geallieerden heeft aan het Duitse opperbevel de vraag gesteld of het niet mogelijk is, dat de repatriëring der krijgsgevangenen uit Duitsland over Nederland, Denemarken en Zwitserland plaats heeft. Tal van Duitse officieren komen aan bij de kleine Franse posten op de

vroegere grens; ze dragen rode kokardes met het woord Republiek,
die ze trouwens vanaf de dag van de wapenstilstand hadden.